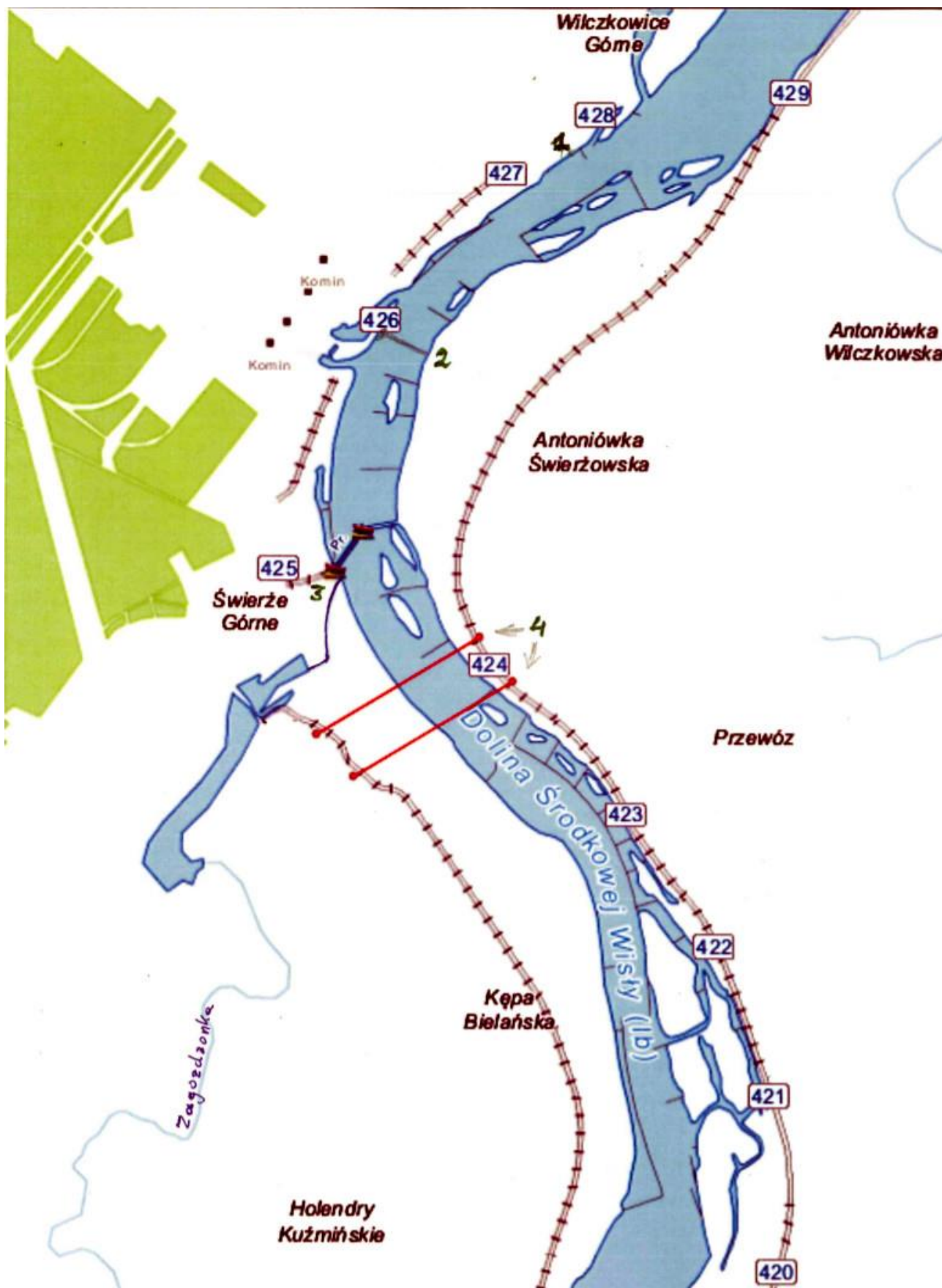

**Fundacja
Przystań Wisła**

**Przewodnik - informator żeglugowy
dla kajakarzy, żeglarzy i motorowodniaków**

**Rzeka Wisła
w okolicach progu podpiętrzającego przy Elektrowni
Kozienice**

maj 2017

Rys 1 Mapa Wisły w okolicach Elektrowni Koźnice

Legenda:

1. Stary slipek Wilczkowie	3. Przystań promowa Świerże Górne
2. Próg podpiętrzający	4. Linie wysokiego napięcia

Próg podpiętrzający Wisłę na **425,95 km** jej drogi żeglownej, w okolicy miejscowości **Świerże Górne** na **LB** ma charakter tymczasowy i służy zapewnieniu ciągłości zaopatrzenia **Elektrowni Kozienice** w wodę.

Próg nie jest wyposażony w służę. Szlak wodny Wisły w tym miejscu jest zamknięty. Pokonanie tej przeszkody przez kajakarzy, żeglarzy i motorowodniaków możliwe jest dzięki uruchomieniu przez Elektrownię Kozienice dogodnej przenoski kajakowej oraz przystani pływającej wraz z dźwigiem służącym do przeniesienia większych łodzi nad progiem, zarówno przy płynięciu w dół jak i w górę Wisły. Ponieważ dźwig nie pełni stałego dyżuru na przyczółku progu, to wszyscy zamierzający skorzystać z jego usług są proszeni o kontakt telefoniczny przed zaplanowanym pojawieniem się przy Elektrowni. Szczegóły dotyczące terminów takich kontaktów podajemy w dalszej części niniejszego przewodnika.

Ponieważ na terenie Elektrowni nie przewiduje się możliwości wymiany załóg, to najbardziej dogodnym dla tego miejscem jest przystań promowa w Świerżach Górnych. Dojazd łądem LB od strony powiatowego miasta Kozienice (15 km) drogą na Świerże Górne. Z PB z kierunku Maciejowic w powiecie garwolińskim (6 km) sezonowym promem kursującym na trasie Świerże Górne - Antoniówka, mogącym przewozić także samochody. Najbliższe mosty drogowe znajdują się w Dęblinie, Puławach i Górze Kalwarii.

Kilometraż Wisły od Km 421 do progu na Km 425,95

Km 421 LB. Kępa Bielańska, wieś 150 metrów za wałem. Przed niewielką kępą (wyspą) dojście do brzegu. Stąd droga dochodzi na wał. Tutaj cumują łodzie przewożące ludzi przez Wisłę. Do Kozienic jest stąd 15 km.

Km 422 PB. Przewóz Maciejowicki, 4 km od historycznych Maciejowic. Dziś ta gminna wieś, dawniej miasteczko, liczy około półtora tysiąca mieszkańców. Tu, w Przewozie, bardzo wygodny do biwakowania wąski pas łąki nad brzegiem, przed wałem.

Km 422 do 424. Na rzece niewielkie wyspy i kępy, dwie największe z nich są zadrzewione. W odległości trzech kilometrów monumentalne budynki i kominy elektrowni. Odepchnięty od prawego brzegu przez potężne, stumetrowe ostrogi nurt kieruje się prosto na zachód, na elektrownię. Koryto rzeki zwęża się z 750 do 350 m. Najbardziej na południe wysunięta z wysp, zabudowana przed kilkudziesięciu laty, obecnie jest zajęta przez grunty kilku wsi: Powiśle, Przewóz oraz Antoniówkę Świerżowską i Wilczkowską.

Km 424 PB. Dobre dojście dla łodzi i kajaków, z wygodnym biwakowaniem na łące międzywał. Za wałem kilka zagród **Rybakówki**, maleńkiego przysiółka rozległej wsi **Antoniówki**.

Km 425 LB. Rwący nurt, kieruje się szybko pod LB, zepchnięty potężnymi ostrogami spod PB, spiętrzającymi wodę do tego stopnia, że płynąc odczuwa się ześlizg łodzi. Cypel na międzywał między Wisłą a Zagożdżonką, zarośnięty łągowym lasem. Na brzegu stare, dość zrujnowane umocnienia betonowe porośnięte gęstymi zaroślami. Za cyplem ujście rzeki **Zagożdżonki** - największej rzeki Puszczy Kozienickiej. Jej źródła znajdują się w lesie pomiędzy Helenowem a Lipinami w gminie Gózd. W jej obszarze źródłiskowym został utworzony torfowiskowy rezerwat „Ługi Helenowskie”. Później Zagożdżonka kieruje się na Pionki i płynąc przez Puszcę Kozienicką dociera do Kozienic. Za Kozienicami Zagożdżonka płynie na północ przyjmując po drodze wody rzeki Łachy. Kilometr przed ujściem rzeka jest spiętrzona, próg ma wysokość około pół metra. Wieś **Świerże Górne**, tuż za ujściem Zagożdżonki **przeprawa promowa** do Antoniówki i Maciejowic, dogodne **miejsce do slipowania**. We wsi sklepy spożywcze – jedyne tak dogodne miejsce zaopatrzenia pomiędzy Stężycą a Mniszewem. Na przystani promowej tablica informacyjna dla zamierzających pokonać próg kozienicki.

Km 425,5 LB. Ujęcie wody dla **Elektrowni Kozienice** – już z daleka widoczne potężne gmachy hal kotłów, turbogeneratorów i chłodni kominowych. Aktualna jej moc to ok 2941 MW – 8 starszych turbogeneratorów po 200 MW, 2 nowsze po 500 MW – i jedne i drugie chłodzone wodą oraz jeden najnowszy, jeszcze w budowie – 1075 MW chłodzony też wodą, ale w obiegu zamkniętym. Budowa elektrowni trwała 11 lat – od 1968 do 1979 roku, ostatni etap rozbudowy i uruchomienia najnowszego bloku trwa obecnie. Kiedyś projektowano tutaj kolejny stopień kaskady Wisły z elektrownią wodną o mocy 60 MW – obecnie skonstruowano tymczasowy próg podpiętrzający, którego funkcją jest zapewnienie niezbędnej dla bezpiecznej pracy elektrowni ilości wody do chłodzenia turbogeneratorów 200 i 500 MW. Tuż przed ujęciem wody na szlaku znajduje się znak **B-8**, czyli **znak zachowania szczególnej ostrożności**. Należy tu płynąć tuż przy lewym brzegu. Szlak żeglugowy prowadzi wzdłuż **LB**, dopływamy nim do sztucznej plaży ok. 100 metrów przed przystanią przy przyczółku na lewym brzegu. Jest to rejon oczekiwania na skomunikowanie się z obsługą tej przystani, za nim zobaczymy linię żółtych boi – oznaczających rejon niebezpieczny dla żeglugi, zaraz za nią – tablicę na lewym brzegu i boje według wzoru a.1 oznaczające „**zakaz przejścia**“.

Szczegółowa informacja dla turystów wodnych zamierzających pokonać próg podpiętrzający na 425,95 km Wisły

Zalecenia podane poniżej zostały sporządzone po oględzinach budowy progu podpiętrzającego dokonanych od lata 2016 roku po wiosnę 2017. Ponieważ prace budowlane w maju 2017 nie są zakończone, to szlak wodny przed progiem jest zamknięty.

Zarówno podróżujący kajakiem, jak i większymi łodziami, wymagającymi przenoszenia dźwigiem, podpływają do sztucznych plaż, usytuowanych ok. 100 m przed (nad) i za progiem (poniżej) i oczekują na zgodę na podpłynięcie do przystani na przyczółku.

Obowiązkowe jest stosowanie się do informacji i komunikatów Elektrowni wywieszonych na tablicach w tych dwu miejscach oczekiwania oraz przy slipach w Świerżach Górnych i Wilczkowicach Górnych.

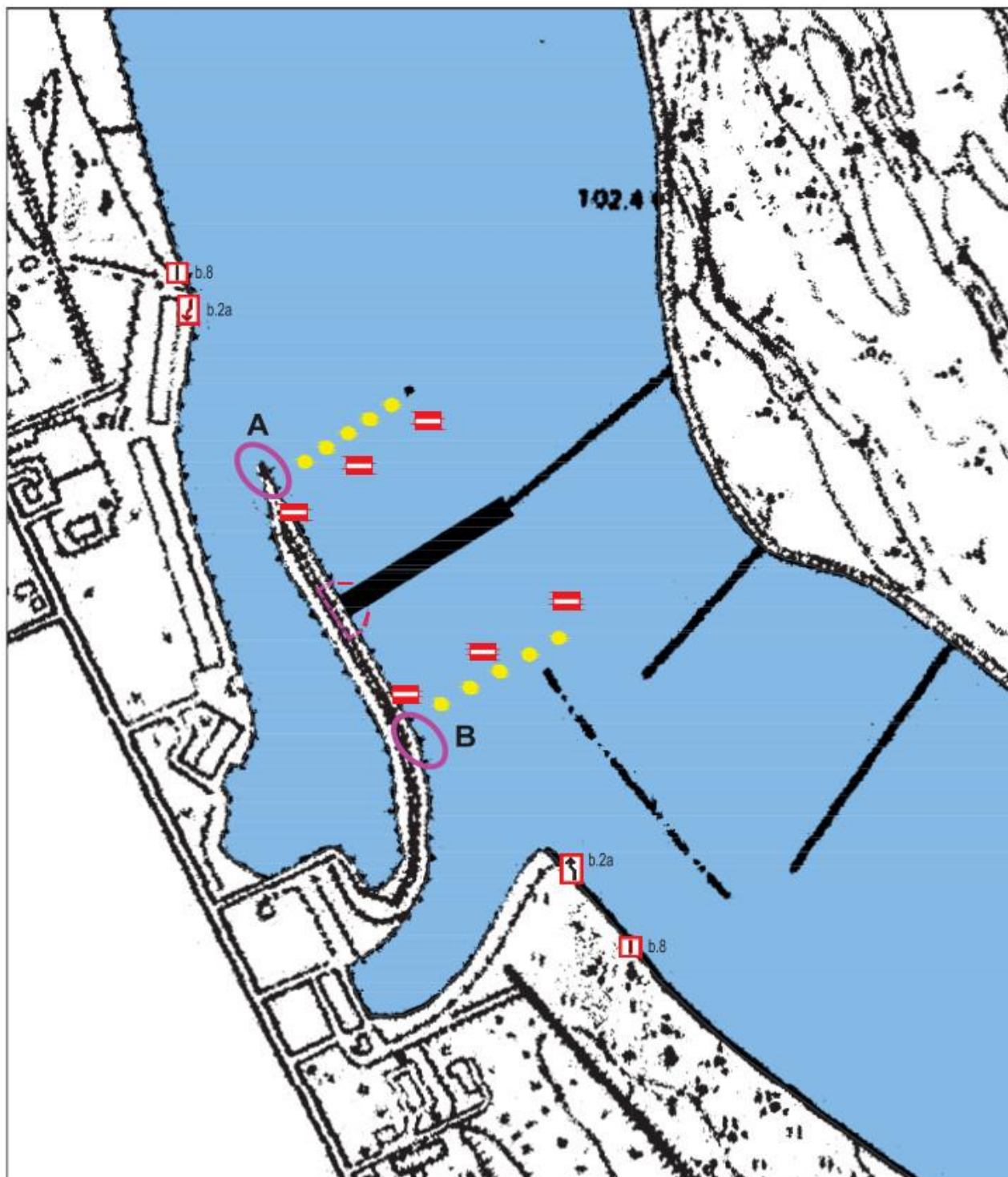
Zaleca się wzmożoną ostrożność, przestrzeganie przepisów żeglugowych oraz poleceń personelu obsługującego żeglugę w sąsiedztwie progu. Zachęcamy do uważnego zapoznania się z załączonymi mapkami i planami, które dokładnie opisują i obrazują lokalne uwarunkowania żeglugi oraz z instrukcjami. Dostępny także w internecie, między innymi w serwisach www.polskieszlakiwodne.pl i www.enea-wytwarzanie.pl

Zasady bezpiecznego pokonywania progu kozienickiego przedstawione są z osobna dla dwóch różnych grup turystów wodnych:

- 1. Kajakarzy oraz osób płynących małymi łodziami i pontonami, które mogą być przenoszone przez ich załogi przez krótki odcinek po lądzie;**
- 2. Żeglarzy i motorowodniaków korzystających z łodzi o wyporności maksymalnej 2,5 tony, długości do 13 m i szerokości do 4 metrów, przenoszonych przez dźwig.**

Wszystkim planującym pokonanie progu kozienickiego zalecamy skontaktowanie się na kilka dni wcześniej z odpowiednimi służbami Elektrowni i RZGW, których kontaktowe numery telefoniczne zamieściliśmy poniżej. Kontakt ten proponujemy powtórzyć kilka godzin przed planowaną przeprawą dla zorientowania się w aktualnej sytuacji. Dla większych jednostek kontakt ten jest niezbędny w celu uzgodnienia godzin przeprawy.

Pasażerów i załogi łodzi korzystających z pomocy dźwigu i przenoski obowiązuje zakaz oddalania się od miejsca przepływu i poruszania po terenie Elektrowni. Prosimy pamiętać o tym, że Elektrownia Kozienice jest odpowiedzialna za warunki bezpiecznego przepławiania się wodniaków przez próg podpiętrzający i załogi wszystkich jednostek pływających mają się stosować do zaleceń jej służb – tak samo jak każdy kapitan statku wpływającego do portu stosuje się do

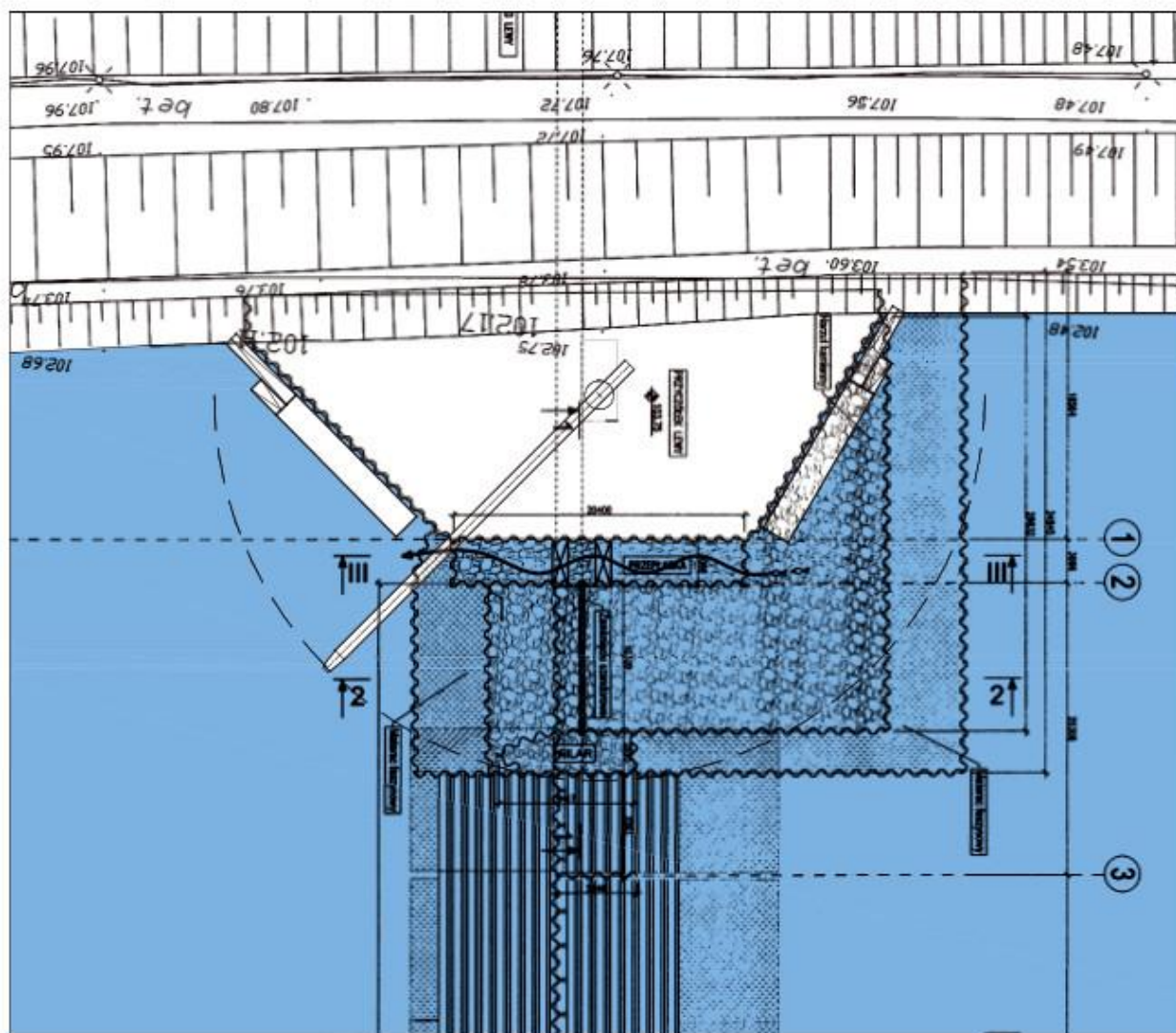
Uwaga:
między obszarami A i B (punkty cumowania i oczekiwania łodzi oraz startu przewozu i przenoszenia kajaków) może znajdować się tylko jedna łódź (asekurowana z brzegu)

LEGENDA:

- boje oznaczające rejon niebezpieczny
- ▬ a.1 symbol oznaczający lewą (zachodnią) granicę stronę szlaku żeglownego
- ⤴ b.2a nakaz skierowania jednostki na tę stronę szlaku żeglownego, która leży z lewej strony burty
- ⤵ b.2a nakaz skierowania jednostki na tę stronę szlaku żeglownego, która leży z prawej strony burty
- ⚠ b.8 szczególna ostrożność
- A, B strefa przybijania, cumowania i oczekiwania łodzi i kajaków na transport
- platformy (12x2m) - pontony cumownicze dla łodzi

zaleceń pilota portowego i kapitanatu portu.

Rys. 2 Mapka obrazująca sytuację nawigacyjną w okolicach progu koziecnickiego

LEGENDA:

- - pomost 12 x 2 m
- - trap 6 x 1 m
- - pochylnia dla kajaków 2,5 x 1 m
- - dźwig

Rys. 3 Szkic sytuacyjny przy przyczółku progu

1. Instrukcja dla kajakarzy i wioślarzy

Po kontakcie telefonicznym ze służbami Elektrowni, najpóźniej podczas postoju na przystani promowej w **Świerżach Górnych** (jest tam tablica informacyjna) kierujemy się przy lewym brzegu, do punktu oczekiwania na **425,85** km Wisły. Miejsce to jest z daleka widoczne - jest tam usypana sztuczna plaża, na której można wygodnie ulokować kajaki. Bezpośrednio za tym miejscem znajduje się linia żółtych boi – oznaczających rejon niebezpieczny, a zaraz za nimi tablica na **LB** i boje wzór a.1, czyli **zakaz przejścia**.

Po uzyskaniu ze strony służb Elektrowni potwierdzenia gotowości podpływamy ostrożnie, pojedynczo, jak najbliżej lewego brzegu – dla mniej wprawnych kajakarzy zaleca się asekurację linową do pomostu pływającego wyposażonego od strony jego krótszego boku w pochylnię dla kajaków. Możemy tam wygodnie ustabilizować kajak, wysiąść z niego i skorzystać z krótkiej przenoski na drugą stronę progu. **Szkic tego miejsca jest przedstawiony na rys.3.**

2. Instrukcja dla łodzi o wyporności do 2,5 ton

Przy rejsie w dół Wisły, poczynawszy od znaku brzegowego **425 km** szlaku Wisły, umieszczonego na **PB** zalecamy trzymać się lewej strony szlaku. Po kontakcie telefonicznym ze służbami Elektrowni, najlepiej podczas postoju na przystani promowej w **Świerżach Górnych** (jest tam tablica informacyjna) kierujemy się przy lewym brzegu, do **punktu oczekiwania** na **425,85 km** Wisły. Miejsce to jest z daleka widoczne - jest tam usypana sztuczna plaża, na której można wygodnie ulokować łódź. Bezpośrednio za tym miejscem znajduje się linia żółtych boi – oznaczających rejon niebezpieczny, a zaraz za nimi tablica na **LB** i boje wzór a.1, czyli **zakaz przejścia**. Po uzyskaniu ze strony służb Elektrowni potwierdzenia gotowości podpływamy ostrożnie, pojedynczo, jak najbliżej lewego brzegu – dla zabezpieczenia się przed niekontrolowanym dryfem na próg zaleca się asekurację linową - do pomostu pływającego.

Po dołynięciu do przystani przy przyczółku możemy skorzystać z dźwigu. Dźwig ten uruchomiła Elektrownia – umożliwia on przeniesienie jednostek o długości do 13 metrów i ciężarze do 2,5 tony. Szkic tej przystani przedstawiony jest powyżej na rys. 3. Należy zamocować przedmioty na pokładzie i opuścić łódź. Operacją przeniesienia jednostki kieruje operator dźwigu, a załoga pod jego komendą pełni funkcje pomocnicze.

Chęć skorzystania z dźwigu należy zgłosić do Elektrowni telefonicznie, na całodobowy numer komórkowy **601 344 671** lub czynny do godziny 13:00 telefon stacjonarny **48 614 13 08**, do godziny 13:00. Przenoszenie jednostek wodnych jest możliwe w poniedziałki, środy, piątki i soboty po powiadomieniu Elektrowni Kozienice z wyprzedzeniem minimum 24 godzin, a w pozostałe dni – po powiadomieniu z wyprzedzeniem minimum 48 godzin. Każda przenoska za pomocą dźwigu musi być poprzedzona wyrażeniem na to pisemnej zgody przez sternika. Dźwig pracuje w godzinach od 8:00 do 18:00. Zarówno przenoska kajaków, jak i przenoszenie dźwigiem większych łodzi są możliwe jedynie przy stanie wody nad progiem mniejszym niż 103,5 m n.p.m. (Kronszadt), co orientacyjnie odpowiada stanowi wody 320 na wodowskazie w Puławach i 310 w Dęblinie. Informacje o czasowym zamknięciu przeprawy z powodu zbyt wysokiej wody lub innych zagrożeń dostępne są telefonicznie i w internecie.

Przy pokonywaniu progu pod prąd obowiązują te same zasady i procedury.

Kilometraż Wisły od progu na Km 425,95 do Km 431 km

Po skorzystaniu z przenoski lub z dźwigu płyniemy dalej na wprost wzdłuż betonowego nabrzeża elektrowni.

Km 426,1. Widzimy na brzegu usypaną sztuczną plażę – jest to **rejon oczekiwania** dla łodzi zamierzających pokonać próg kozienicki płynących w górę rzeki.

Km 426,4. Ostry cypel, za którym widać warkocz wirującej wody – jest to wypływ wód pochłodniczych z Elektrowni. Jeżeli chcemy tu wejść, to znajdziemy się wtedy przy pływającym pomoście, gdzie bez uzgodnienia z dyżurnym przeprawy cumowanie jest zabronione. W położonym za pomostem basenie portowym znajdującym się tuż u stóp głównych budynków i rzędu ogromnych, pomalowanych na niebiesko chłodni, znajdują się zrzuty wody pochłodniczej, a na

końcu elektrowni stacja hydrometeorologiczna. Za cyplem na **LB** i na ostrodze na **PB** dostrzeżemy znaki **B.8 "miejsce niebezpieczne"** dotyczące progę podpiętrzającego, który pozostał za nami.
Km 427,0 – 427,5 LB. Brzeg zadrzewiony, trudno dostępny, tablic kilometrażu brak. Duża, aczkolwiek słabo zagospodarowana przystań dawniej PBW, obecnie RZGW. Dogodne dojście do slipu, dalej widoczny biały, piętrowy budynek – dawniej siedziba Nadzoru Wodnego Wilczkowie, obecnie znajduje się tu Hotel Robotniczy. **Nadzór Wodny Wilczkowie**, opiekujący się Wisłą od jej 405 do 456 km aktualnie znajduje się w Kozienicach – tel 695 512 385. Przy starym slipie, gdzie w miarę bezpiecznie można przybić na krótko, znajduje się analogiczna do wcześniej wspomnianej przy opisie przystani promowej w Świerżach Górnych tablica informacyjna o zasadach pokonywania progu kozienickiego.

Km 429,5 LB. Na wysokiej skarpie **Wilczkowie Górne**, łatwe dojście do brzegu. Do Ryczywołu, gdzie możemy wybrać się na zakupy czy pocztę, jest ok. 2,5 km. **Ryczywół** jest to dawne miasteczko, obecnie wieś parafialna uroczo położona nad Radomką, w sąsiedztwie Puszczy Kozienickiej a po drugiej stronie Radomki Puszczy Stromeckiej. Bardzo dobra komunikacja autobusowa na trasie Kozienice - Góra Kalwaria - Warszawa.

Km 431 LB. Ujście **Radomki**, z Wisły trudno widoczne. Źródła we Wzgórzach Koneckich 253 m n.p.m. Uchodzi na wysokości 101 m n.p.m. Długość 99 km, wahania stanu wody do 2 m. Do końcowego odcinka Radomki na jej **LB** przylega wieś ulicówka **Kłoda**. Do wsi najlepiej dojść po zacamowaniu łodzią do brzegu Radomki tuż pod zagrodami Kłody.

Wszelkie pytania prosimy kierować na niżej podane adresy:

Elektrownia Kozienice www.enea-wytwarzanie.pl

26-900 Świerże Górne

Świerże Górne

tel. komórkowy **601 344 671** lub stacjonarny **48 614 13 08**

•**Nadzór Wodny w Kozienicach:** 26-900 Kozienice, ul. Warszawska 59 lok. 24
telefon/fax: 48 332 24 82 , 695 512 385 e-mail: pulawy@warszawa.rzgw.gov.pl

Zarząd Zlewni w Puławach: 24-100 Puławy, ul. 6 Sierpnia 5 A
telefon: 81 470 82 01-03 , fax: 81 470 82 04 e-mail: pulawy@warszawa.rzgw.gov.pl

Dyrekcja RZGW w Warszawie: 03-194 Warszawa, ul. Zarzecze 13B
telefon sekretariat: 22 58 70 211 , fax.: 22 58 70 202 e-mail: sekretariat@warszawa.rzgw.gov.pl

Urząd Żeglugi Śródlądowej w Warszawie 03 – 199 Warszawa, ul. Modlińska 17
Tel/Fax: (+48) 22 635-93-30 e-mail: urząd@waw.uzs.gov.pl

Pogoda, informacje o stanie wód <http://www.pogodynka.pl/hydro/wisla/>

Prom Świerże Górne-Antoniówka <http://www.maciejowice.pl/main.tresc.pl.40.html>